Ч. 239. Чернівці, середа дня 30. жовтня (11. листопада) 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ виносить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграниці 20 рублїв або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернївцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ
щодня кромі неділь і руских сьвят о год. 5. по пол.
Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)
Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Письма від селян.

Допись з Чорногузів.

Читав я минувшого тижня в „Буковині,“ що добре було би, як би мужики писали про свої села до ґазети. То я прошу приймити мою допись про село Чорногузи коло Вижниці.

Був у нас колись через 15 літ двірником чесний господар Іван Фочук. Напрацював ся він для села, як мало котрий двірник; з всїх сил старав ся, аби збудовано нову церков, аби заложено читальню і шпихлїр. А помагав єму при тім дуже Михайло Понич. Станула в селї нова церков, на будову котрої Фочук позичав гроші сам на свою руку, аби тілько скорше довести єї до кінця, і рахував собі так, що громада єму ті гроші зверне. Нова читальня і шпихлїр дуже стали людям в пригодї. Одним словом, за двірництва Фочука лїпші були часи в селї.

Але як то всюди буває, так і в нас стало ся, що від напасти не пропасти! Господар Микола Грибовский не вподобав собі роботу Фочука і давай громаду бунтувати, аби скинула Фочука з двірника і аби не давала своїх паїв на церкву, що на кождого припадали. Не давати гроший — така річ подобає ся кождому мужикови, хоч би то йшло о складки на дім Божий.

Дала ся наша громада Грибовскому підбунтувати, взяла і скинула Фочука з двірника, хоч єму гроший не звернула, і вибрала собі двірником Грибовского. Думали собі люди: коли він такий мудрий, нехай же тепер покаже, що знає, як найлїпше господарити в громадї. А він і показав зараз:

Хто позичав із шпихлїра зерно, мусїв за вигоду робити один день двірникови Грибовскому. Нї защо нї прощо виставив двох з членів шпихлїра на суд, але за то хоч дістав добре почесне від самого судї. — Прийшли для кого на почтї гроші і, аби їх відібрати, треба було потвердженя від двірника (бо неписьменні люди самі не вміли підписувати переказів), то двірник Грибовский за таке брав 20, 30 або 50 кр. Треба було кому прибити печатку на сьвідоцтво убожества, то він за таке брав 50 кр. — Були в селї які спори о межу, о садовину і таке иньше, то він казав собі за суд платити по 1 зр., по два і більше. Не вподобало ся то вкінци громадї і 27 людий прискаржили Грибовского в судї.

Як там та справа в судї скінчить ся, знати не знаю, але громадї було вже за богато такого двірникованя і она скинула тому чотири тижнї Грибовского, а вибрала натомісць двірником наново Івана Фочука. І так та громада мусїла перше зазнати біди, аби прийти до голови по розум, що лекше було Грибовскому на другого нарікати, нїж самому добре і гідно громаду провадити. А ми тепер з нашим чесним двірником Фочуком заведемо собі добрі порядки в громадї так, аби Чорногузи були славні на всю околицю.

Нове бук. краеве товариство учительске.

Як заповіджено, відбуло нове буковиньске краєве товариство учительске „Bukowiner Landes-Lehrerbund“ свої перші загальні збори в суботу, дня 7-го с. м.

О 3-ій год. пополудни отворив черновецкий учитель і тимчасовий голова К. Дубиньский збори привітною промовою. Бесїдник подякував присутним за численну участь, котра доказує, як дуже потрібне було заснованє нового товариства, коли на перший поклик явило ся 102 учителїв. Дальше обговорив бесїдник в коротцї цїли товариства, котрі дадуть ся лише тодї осягнути, коли учительство лишить на боцї всякі національні змаганя, так що кождий учитель зможе в товаристві доложити і свої стараня для добра школи і учитель-

---

Безжурність.

Написав

Стефан Пятка.

(Конець).

Ту розгар роботи в поли, хапатня така по кільконедїльній слотї, що нїхто не знає нї друга нї ворога, нї арендаря нї двора, кождий хапає за своє, а хоть замітить на ниві перекошене, випасене, або щось тому подібне, не глядає за шкідником, не проклинає, бо нема часу іти до війта, до радників, до таксаторів, лише бере ся до роботи; словом, кождий відкладає штуку правотарску на пізнїйше, тілько старий Гриник не дарує свого кумови Носатому, він один в Бідуновичах задумав показати не будь-яку штуку. Вийшов собі на обору і говорить своїм обом молодшим лицарям:

— Пождїть, хлопцї! я вже найшов спосіб на тих тхорів носатих, я їх в руки тепер дістану; носїть-но сюди за хату тото дубове кіле, що Гринько наносив на стодолу.

Забрали ся хлопцї з старим до роботи, бють кіле, городять пліт такий високий в півтора хлопа, до вечера загородили Носатого Василя так мудро, що тілько з одного боку для него можливий вихід з хати на поле і то куди? з одного боку стропом, бо задних дверий нема, на улицю загороджений, а один причолок опирає ся о стодолу Гриникову. Старий Гриник аж руки затер з великої радости, що прецїнь раз в житю удало ся таке величне дїло; нї за єго вітця, нї за єго дїда нї прадїда ще такого плота не було на тім заходї, плота високого на півтора хлопа і з дубовим кілем. І було чого затирати: щоби, видиш, було ходило о спасенє всего сьвіта, то не були би Гриники з більшою торопливостю, з більшою пильностю той пліт городили. Оба паробки уже й не вечеряли і старшому братови не докоряли, як звичайно, при вечери, пішли разом з курми до стодоли спати.

На другий день досьвіта встав старий Гриник, вийшов своїм звичаєм з хати, зачав кашлати і не докінчив на порозї: весь пліт з дубовими колами був вивалений, порозмітуваний по дорозї, по ровах, по гною. Цїла громада лихих духів лїпшої би штуки не могла доказати. Як зачав кашлати на порозї, так нї вмитий, нї оперезаний скінчив аж у війтовій хатї, летів без памяти, щоби єго захопити на постели.

III.

Війт справдї сховав ся був перед старим Гриником в сїнях до ями, коли довідав ся, о що ходить, але Гриник зараз єго найшов; викашлав ся добре в сїнях, приступив до отвору ями і повідає:

— Війте, що ви там робите? Перебираєте бульбу? то в вас ще стара бульба? Вилазїть, нате вам риньского, дайте менї таксаторів.

Вилїз війт з ями. — Що робити? думає собі. — Не дам людий, буде менї старий Гриник з синами пакостити, буде нападати кождого дня на хату. Дам людий, не обійде ся без покаянія, бо хитрий Гаврило Носатий пустить мене з димом і сусїдів, а як добре пійде, то спопелїють цїлі Бідуновичі. І так зле, і так не добре. — Полїтикує війт, крутить сюди-туди, то на недїлю відкладає, то до суду велить писати, але старий Гриник о панах нїчого й слухати не хоче, тілько війта благає о таксаторів.

Десь лихо надесло і таксаторів; пійшли оглядати шкоду, а війт не йде; стоїть собі за своїм плотом, дивить ся з далека, що то з того буде? Ого! тілько опинили ся радники коло місця злочину, вже залунала на цїлі Бідуновичі таксация: бє старий Гринюк з обома синами кума Василя Носатого і єго сина Гаврила Носатого, відбиває на них того риньского, що дав радним, відбиває і пліт розвалений, все відбиває, все хоче собі нагородити.

Біжуть люди дивити ся на бійку, а Юда Какалайник і собі з свого двора хоче дивити ся, та не може, бо дворічний бичок стоїть під вікном, вивалив до него язик і лиже шибу.

— А кіч, а кіч, ти руске ґой! — кричить Какалайник. — А кіч, бо окно зломіш.

Не вступає ся бугаїк, лиже шибу дальше, а другий такий самий стоїть в поблизькім потоцї, глядить на свого побратима, постогнує, має охоту також жидівске вікно лизати.

Вибіг жид на двір, гонить бика, а бик до него; жид хоче до хати, а бик заступив уже двері... Жид утїкає там, де люди дивлять ся, як бють Гриники обох Носатих, а бик за ним; вхо-

ства. В надїї, що всї учителї схотять працювати в згаданім напрямі, повитав бесїдник ще раз зібраних і вніс трикратний оклик в честь цїсаря, котрий учителї повторили з одушевленєм. Опісля відсьпівано народний гимн в німецкій, рускій і волоскій мові.

Коли предсїдатель зборів отворив збори, поставив уч. Іллї з Вижницї внесене, щоби від цїлого буковиньского учительства вислати телеґраму до цїсаря з виразами льояльности і вірности. Се внесене повитали зібрані грімкими оплесками і приняли его одноголосно.

Наступило справоздане провізоричного видїлу з его дотеперішної дїяльности, по чім на внесене надуч. Савіцкого з Нових Мамаївцїв висказано уступаючому видїлови подяку через повстане з місць. Дальше вела ся нарада над видаванєм педаґоґічної часописи яко орґану новозаснованого товариства. Дебата вела ся довго і иноді була горяча, а вкінци рішено покищо видавати ґазету раз на місяць в німецкій мові.

По короткій перерві приступлено до вибору видїлу, до котрого ввійшли: член кр. шкільної ради проф. Єротей Пігуляк, надуч. Бадале з Вами, уч. Дубиньский з Чернівцїв, надуч. Іваницкий з Нової Жучки, надуч. Каміньский з Чернівцїв, уч. Кайндль з Чернівцїв, надуч. Шорш з Садаґури, уч. Шульц з Чернівцїв і надуч. Зугаєвич з Заставни. Касовими контрольорами вибрано уч. Фаєрверка з Чернівцїв, надуч. Малика з Веренчанки і уч. Руснака з Чернівцїв.

Послїдну точку проґрами становили вільні внесеня, при чім виявило ся, що буковиньскі учителї почувають ся до солїдарности з цїлим австрийским учительством і не хочуть піддати школу під цїлковитий вплив і заряд сьвященьства, як то свого часу було у нас. Передовсїм висказали збори на внесене надуч. Носієвича з Черепківцїв своє незадоволене віденьскій радї міскій за те, що она не відступила німецко-австрийскому товариству учителїв салї в новім ратуши для загальних зборів. Уч. Іллї з Вижницї бажав, щоби предсїдатель зборів подав до відомости резолюцию иньших учительских товариств супротив рішень сольногородского віча католицкого. Предсїдатель заявив, що всї учительскі товариства в Австриї спротивили ся рішучо відданю школи сьвященьству і рішили резолюцию, в котрій жадають задержаня теперішного стану. Збори одобрили се поступоване своїх товаришів по чину і прилучили ся до тої резолюциї.

По вичерпаню дневного порядку подякував уч. Меркер з Глїбоки предсїдателеви за оглядний провід зборам, по чім предсїдатель уч. Дубиньский попращав присутних в сердечних словах.

Вечером відбули ся ще товариcкі сходини членів нового товариства, де учителї при сердечній розмові провели час приємно аж до півночи.

З широкого сьвіта.

Вже більше як від двох тижнїв обговорює европейска праса справу, котру виволїкли на сьвіт Hamburger Nachrichten, орґан бувшого німецкого канцлера кн. Бісмарка. Они виразно оголосили, що в 1884 р. зробила Нїмеччина з Росиєю умову, після котрої кожда з тих держав має бути неутральною, коли на другу з них нападе якась иньша держава. Однак сеї умови по упадку кн. Бісмарка в 1890 р. не відновлено з вини тодїшного канцлера Капрівіого, хоч Росия була до того охоча. Очивидно мусїла та вістка наробити богато шуму, бо се означає властиво зраду супротив Австриї. Возьмім випадок, що Австрия з якоїсь причини розпочала би війну з Росиєю, то властиво після основ тридержавного союза повинна би Нїмеччина поставити своє війско до розпорядимости Австриї; а так після угоди з 1884 р. мала би не мішати ся до нїчого... Значить, Німеччина не була супротив свого союзника Австриї щирою, а покликуванє на „німецку щирість“ було лише фразою. Нема причини не вірити слювам Hamburger Nachrichten, тим більше, що урядова німецка часопись не спростувала сеї вісти і лише написала, що не може виявити урядової тайни. На цїлім тім скандалї є добре хиба се, що знаємо докладно, як погано поступав кн. Бісмарк супротив Австриї і що тепер дїйсно тої угоди вже нема. Тепер отже не потребує Австрия побоювати ся якоїсь зради від свого союзника, бо на се не згодить ся вже теперішний німецкий цїсар. Але з другої сторони спитають, з якої причини виявив кн. Бісмарк сю страшну тайну? Отже тут можна відповісти словами самого таки Бісмарка, котрий раз сказав: „Я скінчу якоюсь величезною дурницею...“ Ся хвиля, здає ся, вже недалека. Кн. Бісмарк хотїв пімстити ся на теперішнім цїсари, котрому не може забути своє примусове уступлене, ну і виявив сьвітови урядову тайну; але при тім зовсїм не розважив у своїм гнїві, що властиво показав у найгіршім сьвітлї таки самого себе, бо-ж прецїнь він робив ту умову з Росиєю, а не цїсар Вільгельм II. Тому розуміємо ті голоси обуреня в нїмецкій прасї, котрі домагають ся арештованя Бісмарка. Єго поступку в 1884 р. і тепер не можна нїяк похвалити, хоч з того виходить для всїх союзників Німеччини добра наука, за котру треба кн. Бісмаркови бути вдячним.

До Італїї наспіла вістка від осібного післанця Неразінїого, котрий має переговорювати в справі миру з Абесинцями. Переговори закінчуть ся імовірно аж з кінцем сего місяця, а прийдуть до відомости італїяньского правительства в грудни. Заразом розійшла ся поголоска, що абесиньский король Менелик вже підписав був увільнене всїх 1300 італїяньских полонників, однак коли почув о схопленю голяндского корабля, котрий віз оруже дїя Абесинцїв, італїяньскою фльотою, то подер той акт. Італїяньске правительство готове помирити ся, але в потребі не налякає ся і дальшої війни.

Француский парлямент зійшов ся вже на осїнну сесию. Цїкава була оногди нарада, коли мінїстер заграничних справ Ганното відповідав на інтерпеляцию в справі всхідній. Він зазначив, що всї европейскі держави постановили іти згідно в сїй справі і що не бажають розбору Туреччини. Франция очивидно іде рука в руку з иньшими державами і підопре їх змаганя. Сї виводи мусять вплинути на фантастичних Французів трохи охолоджуючо, бо они думали, що по гостинї росийского царя зможуть надавати европейскій полїтицї такий напрям, який їм захоче ся, а міжтим мінїстер Ганното мусїв виразно признати, що утихомирене в Македониї треба завдячити не кому иньшому, а таки Австриї.

Сербский король Александер був при кінци жовтня в гостинї у румуньского короля, а тепер має вибрати ся до Відня і Риму. Приняте було дуже сердечне, а щира приязнь сих головних балканьских держав виявила ся досить ясно

пив его на своє широке чоло і викинув на купу гною. Котить ся жид по другім боцї з купи в долину, а другий бик вибіг з потока і знов жидом підкинув на верх; той звідси той звідси, підмітують рускі ґої своїм „дзедзїцом,“ мов забавляють ся.

Какалайничка замкнула ся з синами, з внуками в дворі, кричить крізь вікно „ратуйче, ай вай, ратуйче!“ Недалеко о кількадесять кроків числять Гриники Носатим ребра, бики Какалайником підмітують що раз то жвавійше, війт за плотом стоїть, кукає, а Гриник Гриників надійшов случайно з поля, став коло плота і дивить ся байдужно на тото все, мов на ті купи камінця, що колись їх тілько насипав своїми руками.

Стоїть Гриник Гриників, не йде там, де его отець і молодші брати бють Носатих, тілько схопив кафтан з опашки, прискочив до Какалайника і накрив его. Бики здуріли: десь подїла ся червона біда з цїцесами, — вивалили ще більше свої дурненькі слїпки, покрутили широкими чолами, постогнали, пішли під оборіг сїно їсти.

Вибігла Какалайничка з своїм табором з двора, вхопила свого пана разом з кафтаном, понесла до ліжка, а Гриник Гриників став, жде, як скінчить отець і брати тоту завзяту бійку з своїм омежником сусїдом.

Ого! утїкає Василь Носатий до своєї хати, але одна рука телемкає ся як на мотузку привязана, вже не его!

Ого! вирвав ся якось і Гаврило Носатий з рук лицарских, але не втїкає за вітцем до хати, тілько як приголомшений кіт біжить просто до Гриника Гриникового. Підбіг близько, вхопив з купи жидівскої колик дубовий, тарахнув Гриника Гриникового в голову коло уха і побіг собі дальше, а Гриник Гриників навіть не застогнав, тілько упав на землю.

— Йой, есть і таксация! — кликнув аж тепер війт ізза плота — бігме, забив хлопа.

Прибігли радні, таксатори, війт, обступили Гриника Гриникового, а він встав, поступає ся то наперед, то назад, як заспаний, а червоний собі нївроку, нї ґулї, нї синяка, тілько дрібку коло уха щось чорного, маленький значок, немов кінцем батога хто нехотячи потягнув.

Поступає ся Гриник Гриників уже лїпше, але скаржить ся, що в голові щось дуже пече, а війт тілько головою похитує як над тою шкапою, що всї чотири ноги в повітовім мостї поломала.

Прибіг старий Гриник з обома лицарями, кричить: — Що ту таке? Хлопцї, не даймо ся!... Най нам з роду не виходить!... Я ему покажу, злодїєви, зараз везу до доктора!...

— Ба, таки везїть! — каже війт. — Я свої конї тим разом даю, тілько борзо везїть.

Радники глянули на війта, а один з таксаторів з нїжним нюхом аж нахилив ся на него, щоби переконати ся, чи голова громадска власти автономічної не має горячки.

— Та що ви, війте, говорите? — питав таксатор.

— Що чуєте: беріть его на віз чим скорше! — відповідає війт, а на ухо шепнув радним: — Виграю на льотерию, коли его живого завезете до міста.

І повезли таки зараз Гриника Гриникового до докторів, а доктори своє також повіли; один повідає: „дайте ему горівки, то виздоровіє,“ а другий каже: „він ще має пятнайцять мінут найдовше жити.“ Відгадав той другий доктор; тілько випровадили з шпиталю на дорогу, упав під брамою, скінчив Гриник Гриників, навіть з вітцем не попращав ся, повезли трупа до дому.

Похоронили Гриника Гриникового в его сьвяточній свитї по християньски, але могилу тілько дошками накрили, бо ще мала комісия приїхати. По тижни приїхала комісия в саму зливу, повний гріб води, нїхто не хоче вмерлого з ями тягнути. З тяжкою бідою знайшов війт лакомих на тоту сивуху, і они витягнули трупа Гриника Гриникового з гробу, занесли до трупарнї, стягнули з него тоту сьвяточну свиту, а брати лицарі взяли еї до дому висушити!

Стала комісия трупа пороти, показало ся, що череп під шкірою на пять куснїв розлупав ся, а мозок весь кровію закипів. Страх! яка то була сила витрималости, яке то було жите без суети житейскої!

. . . .

В два місяцї пізнїйше відбула ся карна розправа перед судиями присяжними і Гаврило Носатий дістав вісїм місяцїв вязницї за тото, що забив Гринька Гриникового, а молодший син

також у проголошених тоастах. Сю поїздку короля Александра уважають початком до звороту в сербскій політицї. Именно має Сербія тепер прихилити ся більше до тридержавного союза, що очивидно з огляду на теперішне положене на Балкані є річию первородної ваги. Хід принятя у Віднї і Римі подасть праcї досить нагоди, заговорити ширше о сїй справі і ми не залишимо тодї поінформувати і наших читателїв о сім.

Анґлїя тихо, але консеквентно веде свое дїло в Африцї. Перед кількома роками стратив Єгипет полудневі провінциї в користь т. зв. фальшивого пророка Мадіого. Надармо накликували тодїшні військові команданти в Єгиптї Гордон, Емін і Слятін анґлїйске правительство, щоб оно як найскорше піcлало богато війска до Африки. Анґлїя зволїкала, посилала помалу недостаточні відділи війска, а через те стратила Анґлїя здібного Ґордона, богато війска, і полудневі провінциї египетскі. Аж тепер, коли австрийский горожанин Слятін Паша об'їздив Африку і показав Анґлїї дорогу, анґлїйске правительство рішило ся енерґічно виступити против повстанців. Ми вже доносили, що египетскі війска здобули Донґолю, а тепер приготовляють ся до завойованя головного міста Хартума, через що дістали би в руки цїлий Єгипет. Вправдї то не йде так скоро, бо там нема відповідних доріг, і впрочім треба дуже осторожно поступати і стерегти ся перед нападами хитрих Дервішів, але Европа не противить ся поступкам Анґлїї і тому небавом осягне анґлїйске правительство свою цїль і то без великих трудностий і страт.

Американьскі Сполучені Держави мають свого нового президента Мак Кінлея. Про его вибір і его житє ми вже писали в нашій часописи, а тепер хочемо сказати кілька слів, яке значінє має той вибір. Сим разом стояли против себе два кандидати: Мак Кінлей і Браєн. Сей послїдний вступав ся за срібною валютою і против картелїв богатих фабрикантів. Особливо ся послїдна точка его проґрами здобула єму богато прихильників, бо біднїйші люди богато терплять від тих картелїв. Фабриканти зроблять між собою умову і продають свої товари по такій цїнї, по якій самі хотять. Коли-ж хтось виступає против тих картелїв, то се означає борбу против капіталїстів в користь бідних людий. Але вигляди Браєна впали сильно, коли в послїдним часї пішла цїна збіжа в гору і тим поліпшила ся доля рільників. Вибраний президент Мак Кінлей є представителем американьских змагань, щоб на европейскі товари наложити велике мито. Тепер яко президентови оно єму мабуть не вдасть ся, тим більше, що партия Браєна все таки сильна і має свою головну підпору в тім, що ширить ненависть до Анґлїї, так що Мак Кінлейови закидають, мов би він був в службі анґлїйских дуків.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 10-го жовтня 1896.

Именоване. Окінчений правник Аврелїян Балеану іменований концептовим практикантом при черновецкій фінансовій дирекциї.

Презенту на опорожнену гр. пр. парохію в Іспасї одержав о. Константин Яворовский з Яблоницї.

Посьвячене нової православної церкви в Каменцї відбуло ся в недїлю, дня 8-го с. м. Митрополичого делеґата, ґенерального вікария о. Репту, котрий приїхав в товаристві о. д-ра Воюцкого, диякона Боки і актуара Завадовского, повитали на двірци в Ґлїбоцї правительственний концепіст др. Тарануґл, заступники гр. пр. і гр. кат. віроісповідання та жидівский кагал. В недїлю зраня відбуло ся висьвячене, а пополудни забавили ся гостї в домі каменецкого пароха о. Ферлїєвича.

Непошановане наших сьвят. Звістно, що наш 41-ий полк піхоти і 22-ий полк краєвої оборони складає ся головно з селян православного віроісповіданя. Коли три четвертих цїлого полку є православних, то прецїнь повинно ся шанувати хоч для тих вояків їх великі сьвята. Бо що-ж мають собі думати селяньскі сини, коли бачать, як їх жене військова команда на толоку в саме сьвято сьв. Дмитра на муштру і тим способом відберає можність піти до церкви?! Мінїстер війни Кріґгаммер заявив був у делеґациях, що вояки будуть ходити до церкви на богослуженя, але якось черновецка команда не дуже журить ся православними сьвятами і вояки мають хиба вільний час, коли прийде недїля або яке католицке сьвято. Звертаємо ся проте до військової команди в сїй справі і надїємо ся скорої заради сему лиху.

„Консервативні“ Русини. Було то дня 29. сїчня 1896 року. На засїданю буковиньского сойму вичисляв посол Стефанович мимоходом партиї в буковиньскім соймі і між „госпітантів“ румуньскої партиї зачислив пп. Тиміньского, Воляна і Бежана, котрих назвав давним німецким, не дуже ясним словом Altruthenen, кажемо: не дуже ясним, хоч принятим у Німців словом, бо до „старих Русинів“ причисляють і таких, що мають лише по 20 лїт, а до „молодих“ належать і старцї. Очивидно мав п. Стефанович на думцї сторонництво, у котрого членів то більше то меньше проявляють ся пересьвідченя москвофільскі. На то відповів п. Тиміньский, що він не є ніякий Altruthene, він собі консервативний Русин, так само пп. Волян і Бежан. На се встав п. Стефанович і спитав ся зачудований, що таке властиво є ті консервативні Русини, що они мають консервувати? (*Бар. Мустаца* кликнув: „віру“!) Тепер віри нїхто не лучить з національностию — а коли вже п. Тиміньскому так дуже залежить на тім, щоби его вважати консервативним Русином, то добре; п. Стефанович згодив ся уважати п. Тиміньского типом консервативного Русина...

То стало ся, як кажемо, недавно, бо тому девять місяців. В той сам час дякували „Буковинскѣ Вѣдомости“ послови Воляно прилюдно за те, що він „по княжески“ спомагав сю ґазету, з чого всї мали доказ, що „Буковинскѣ Вѣдомости“ суть орґаном сих „консервативних“ послів: Воляна, Тиміньского і Бежана. Тепер же в девять місяців по тім „Буковинскѣ Вѣдомости“ в числї 41-ім кажуть, що п. Тиміньский як був так і є народовцем, лише не був нїколи новоеристом, — але за то они („Бук. Вѣд-и“) признають ся тепер явно, що вважають собі кацапство за честь, що з своїм кацапством не крили ся і не криють ся. Отсе що найменьше щиро і така отвертість мусить кождому подобати ся. Але... але чей не прогнїваають ся нервові „Бук. Вѣд-и“ на нас, коли скажемо, що троха минають ся з правдою; минають ся именно в тім, що кажуть, будьто би они не крили ся із своїм кацапством, а тимчасом фактом є, що крили ся і з „Православною Буковиною,“ правдиво кацапскою, заводили суперечки такі, як би себе не вважали також кацапами, тілько якимись консерватистами. Врештї доказ, чим уважали себе ще недавно „Бук. Вѣд.,“ находимо і в наведених повисше словах їх покровителя п. Тиміньского. Коли-ж тепер „Бук. Вѣд.“ признають ся до кацапства, а п. Тиміньский уважають все ще народовцем, то з того виходить, що п. Тиміньский з товаришами Воляном і Бежаном перестали мати вплив на „Бук. Вѣдомости,“ а се знов є доказом, що полїтика „консервативних“ Русинів на Буковинї взяла в лоб. Се аби всї Русини знали.

В чиїм інтересї? Черновецким полїцаям удало ся винайти трех людців, що від довшого часу стали небезпечними для ріжних кас на Буковинї. Суть то Лайзер Аспіс, Петро Янек і Вольф Тріф. У них найдено ріжне знаряде, остро набиті револьвери і всякі дорогоцїнности, що походили з ріжних крадїжий. Они признали ся вже до кількох більших крадежий і заявили, що вибирали ся в дальшу дорогу для виконуваня своєї „штуки.“ Не знати на якій підставі сегоднїшна Bük. Post в новинках подає, що ті арештовані злодїї покрали також гроші в громадскій касї топоровецкій. Ся крадїж ще не розслїджена і годї відвертати від декого підозріне, яке на того паде...

Вже кілька разів, все наново, старають ся „Буков. Вѣдомости“ вмовити у своїх читателїв, що „Буковина“ намавляє селян до еміґрациї і що захвалює Канаду. Ми самі в Канадї не були і з власного досьвіду не можемо єї анї захвалювати анї ганити. Але був у Канадї проф. Олеськів зі Львова ще з одним господарем, оглянув все, написав о тім книжку, ту книжку видало „общество им. Качковского,“ і ми з неї здали ширше справу в числї 7-ім з сего року. І відтак, коли писали про Канаду, то звичайно покликували ся на проф. Олеськова. Річ не в тім, аби за всяку цїну навіть тих, що можуть еміґрувати, відмавляти від того; а тілько в тім, аби стримувати бідних, неписьменних, непроворних від еміґрациї, бо ті погинуть, як богато иньших погибло. Сама еміґрация не есть ніяким лихим вчинком, коли дїє ся розумно. А щоб дїяла ся розумно, т. е. щоби правительство само взяло єї в свої руки, о то старають ся ріжні люди вже здавна, хоч доси без успіху. В буджетовій комісиї у Віднї дня 2-го листопада с. р. заступник правительства, секцийний шеф Кербер, в справі еміґрациї в Галичинї заявив вправдї, що правительство занимає ся тепер упра-

---

Гриника дванайцять місяців за тото, що зломив руку Василеви Носатому.

Василь Носатий як довідав ся о тім на печи, то аж ногами вдарив о стелю, дякував Богу, що не повісив ся того рокового дня.

Майже рівночасно відбуло ся весїлє другого, молодшого сина старого Гриника. Весїлє як звичайно на галицкій Руси цїлісенький тиждень; пили, їли тото, що покійний Гриник Гриників придбав трудящими руками.

О покійнім Гринику Гриниковім нїхто нїчого не згадував, лише стара Гриниха, коли троха голову загріла, стала плакати та нарікати.

Такий то менї суд, — жалувала ся стара — така то справедливість нинї на сьвітї: за мого сина злодїй дістав тілько вісїм місяців, а за Носатого руку моя дитина пійшла сидїти аж дванайцять місяців... Така то справедливість!... Згадка старої Гринихи про покійника і про несправедливість людску вплинула на весїльних дуже нехосенно і викликала такий спір завзятий поміж свахами о неповинній смерти Гриника Гриникового, що може було би скінчило ся знов на колику дубовім, але староста весїльний Лебедик положив тому конець. Він встав за столом, повів своїм чорним, татарским хитрим оком по гурті весїльнім і повів:

— Преславні бояри а ще преславнїйші бояриНї! Знаєте ви слова „Печатає ся сей гроб аж до общого воскресенія,“ знаєте ви їх, тоті слова не жидівскі, не талмудскі, а слова божі, рускі?

Ох! знаємо, знаємо — застогнала вся дружина весїльна від образів аж до порога.

— Мовчіть же, мовчіть — говорив Лебедик дальше — і запечатайте собі роти ваші грішні боярскі тим, чим хата богата; загатїть їх тим, під чим стіл угинає ся, а над чим під столом наші пси гризуть ся! Хвалїть Бога серцем, а ґазду словами; покійному „Вічная память,“ а молодим женихам з води, з роси, щаслива доля і всїм многая лїта!“ І так далї говорив проворний староста Лебедик, поки боярщина весїльна кілька разів порядно не зїтхнула і не поплакала ся. На закінчене промови здриботїв спячий музика смичком на надштукованій шовковій „квітї,“ ситкар звалив пястуком в продерте ситко з мосяжними дзвінками і кільцями і бас відозвав ся як запалена ялова четина — і настав знов спокій поміж посоловілою громадою весїльною, тай тілько...

Ага! ще одно: старий Гриник від смерти свого найстаршого сина замовк, занїмів так, мов би не жив на сьвітї. Сидить годинами в тім кутї на лаві, де его покійний Гриник спочивав по тяжкім трудї, і глухий, байдужний на все. Люди одні кажуть, що то з гризоти по покійнім сину, другі, що то єго якась лиха совість гризе; а хто-ж то може знати, коли він сам нїчого не каже? Може і одно і друге правда, а може одно тілько з них, а може і нїчого.

Борислав. 22-го вересня 1896.

вильненем еміґрациї і що вступні роботи вже почало; але доки правительство тих робіт не скінчило, доти — розуміє ся — нїяким чином не можна згодити ся з тим, щоби еміґрацию опікували ся жиди-аґенти та обдирали і так бідних та безрадних селян. Все лихо з еміґрациї лежить тепер в тім, що наші селяни за півдармо позбувають ся ту ґрунту, за морем до нїчого не доходять і небавом жебраками вертають назад до свого краю, для нїкого непотрібні, противно для всїх утяжливі. Тепер би треба таких селян, охочих до еміґрациї, навіть в куратедю брати, бо то люди без розуму і до ладу з ними дійти годї. Они як ті дїти.

Виходить з того всего таке, що коли „Бук. Вѣд.“ накидують ся на „Буковину“ за справоздане о Канадї, то они тим самим накидують ся і на свое „общество им. Качковского,“ котре книжку проф. Олеськова видало, і показують свою нерадивість до селян тим, що навіть руху еміґрацийного уживають до своїх партийних цїлий. Волять не сказати людям правди, як і що есть, лише при кождім огни старають ся свою печеню спечи. Звертаемо на то увагу селян, аби не вірили „Бук. Вѣдомостямъ,“ они не жичуть селянам добре. Коли та ґазета тепер признала ся, що є кацапска, то нехай собі за Липованами обстає, а не за нами, бо до наших хлопских руских справ у неї серця нема.

Телєґрами „Буковини“.

З дня 10-го листопада 1896 року.

Відень. Цїсарева повернула вчера вечером до Відня з Монахова.

Відень. При сегоднїшних похоронах віртемберского князя Вільгельма заступав нашого цїсаря архикнязь Франц Фердинанд.

Відень. При виборах з більшої посїлости до долїшно-австрийского сойму вибрано 12 лїбералів і 4 консерватистів.

Львів. При доповняючім виборі одного посла до галицкого сойму з міста Львова вибрано проф. Йосифа Солеского.

Відень. *(Засїдане ради державної 9-го с. м.)* Палата вела нараду над внесенями комісиї до кількох постанов торговельної новелї. Підчас розправи підніс мінїстер торговлї Ґ л я н ц, що вихідну точку проекту становить оживлене спілкової орґанїзациї, в тім напрямі, аби прислужити ся людскости і піднести економічне положене. По довгій розправі рішено одноголосно перейти до специяльної дебати.

Відень. Комісия для бережения ненарушимости посольскої рішила предложити раді державній приняте закону, після котрого посли до ради державної, делєґаций і соймів можуть лише за згодою дотичного законодатного тїла складати зізнане перед судом против третьої особи в справах, котрі они порушили підчас свого пословання.

Відень. 54 послів нїмецкої лївиці рішили, що се сторонництво має дальше істнувати. Надїють ся, що також 13 послів, котрі на вчерашнім засїданю клюбу не були, полишуть ся в клюбі.

Льондон. Підчас беркеру у льордмайора мав Сельсбері бесїду, в котрій підніс, що Анґлія поступає у всхідній справі згідно з цїлою Европою і симпатизує з тридержавним союзом, але все буде берегти свої інтереси.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані		Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв									**з Чернівцїв**								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$\underline{6^{57}}$	$\underline{10^{28}}$	$\underline{5^{50}}$			До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$\underline{10^{29}}$	$\underline{5^{38}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$\underline{10^{00}}$	$\underline{5^{23}}$			До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$\underline{7^{17}}$	$\underline{10^{48}}$	6^{16}		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$\underline{9^{50}}$	До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.